

Prenumerationspris:

1/1 år Ekr. 2:—
1/2 " " 1:—
1/4 " " 0:50

Utgivare: Svenska Folkförbundet.

Redaktör: N. Blees, Riddaregatan 3, Tallinn.

Utkommer varje onsdag.

Pren. pris till utlandet:

1/1 år Ekr. 3:—
1/2 " " 1:50
1/4 " " 0:75

Intresset för Kustbon blir livligare.

Med stor glädje ha vi konstaterat, att man litet var stans mer och mer börjat intressera sig för "Kustbon", sedan den nu åter börjat utkomma varje vecka. Våra vänner i Sverige och Finland glädja sig med oss att tidningens nedläggande icke blev verklighet samt förklara sig villiga att bistå oss ekonomiskt — en viktig sak för tidningens existens — och därför be vi på förhand få tacka, ty tidningen är i lika stort behov av pengar som av välvilja. — "Kustbon" har sig en viktig mission ålagd såsom kulturspridare bland vår svenska stam. Hård och ojämn har den kamp varit, som den lilla svenska folkspillran här kämpat för sitt nationella fortbestånd, och i århundraden har den varat. Det intresse man visar och det stöd man lämnar "Kustbon" befrämjar både direkt och indirekt vårt kulturarbete. "Kustbon" är nämligen det enda organ, som för vår talan i våra såväl väsentliga livs- som småfrågor, och ett tidningsorgan — ehuru litet — äro vi i behov utav såsom alla andra kultur-samhällen i världen. För att stärka samhörighetskänslan mellan de vitt spridda öarna och de svenska kustbogrupperna utgavs och utgives allt fortfarande det lilla folkbladet. I "Kustbons" spalter mötas vi och där bör det pulserande livet i vårt samhälle åter speglas. Intresse för tidningen finns, som sagt, och det både från när och fjärran. Vi hoppas, att det ska bli ännu livligare.

I dagens nummer ingår en intressant artikel från Vormsö under rubriken "Kampanj för Kustbon på Vormsö". Det är verkligen glädjande att verket på Vormsö omfattas med sådant intresse, och exemplet på Vormsö borde mana till efterföljd även på andra svenskorter. Läs den uppmuntrande artikeln och gör sammaledes! Redaktionen är tacksam för det initiativ som vormsöborna tagit, och ännu gladare vore den, om denna vackra gärning skulle smitta även andra orter, så att de gjorde på samma sätt. Vår egen tidning Kustbon kommer att vinna mycket på det. En ansvarig representant, som stode i nära kontant med redaktionen vore något som varje kommun behöfde. Då skulle det bli mera liv i hela företaget. — Ett annat behjärtansvärt exempel, som borda ge våra estlandssvenskar något att tänka på och eftersinnas, då man tvekar, huruvida man skall prenumerera på tidningen eller ej, utgör följande brev från en finlandssvensk, A. G. i Borgå, ställt till redaktionen, som vi ta oss friheten återgiva:

"Herr Redaktör! Under fjolåret sändes "Kustbon" till mig under hela året ehuru jag inte förnyat prenumerationen från föregående år. Orsaken varför jag inte förnyade prenumerationen var mina betydligt minskade inkomster. Jag är nämligen blott en arbetare, som i likhet med miljoner andra tynnes av de svåra tiderna. Men då jag i Kustbons julnummer läste om beslutet att upphöra

med tidningens utgivning skar det mig i hjärtat då jag mycket väl förstår den stora betydelse tidningen har för Estlands svenskar.

Jag närsluter därför Fmk: 30: — som en liten gåva av tacksamhet för det nöje Kustbon berett mig och med varm beundran för estlandssvenskarnas sega kamp för och kärlek till modersmålet tecknar jag — —."

Kampanj för Kustbon på Vormsö.

Styrelsen för Vormsö lokalavdelning av S. O. V. höll torsdagen den 26 januari ett betydelsefullt sammanträde, varvid framför allt behandlades den just nu för Svenskbygden så brännande frågan om Kustbons framtid.

Härvid beslöt styrelsen att omedelbart igångsätta en verklig kampanj till Kustbons befrämjande på Vormsö.

För att göra slut på det nuvarande ledsamma systemet med "gratis-prenumeration" — frivillig eller ofrivillig — beslöts att föranstalta om nyanskaffning av prenumeranter. Listor komma att utsändas till Sv. Odl. Vänners lokalombud i byarna och ombuden få i uppdrag att samla nya prenumeranter samt indriva prenumerationsavgifterna.

I avsikt att tillgodose Kustbons behov av nyheter från Vormsö fattade styrelsen det viktiga beslutet att tillsätta en särskild lokalredaktör för Kustbon på Vormsö. Denna lokalredaktörs uppgift blir att vara Kustbons representant på orten. Med uppmärksamhet

måste han följa allt som händer och sker och låta allt som är av vikt komma till Kustbons kännedom.

Detta innebär ingalunda att lokalredaktören skall ha monopol på att skriva i Kustbon. Trärutom är det dennes uppgift att på allt sätt söka inspirera eventuellt förefintliga lokala krafter till flitigare medarbetarskap i tidningen. Men på samma gång är lokalredaktören ansvarig för att intet av betydelse i Vormsö liv går Kustbon förbi. Kustbons redaktion i Reval vet härigenom också alltid, vart den kan vända sig vid behov av underrättelser från Vormsö.

Vormsö-styrelsen menar, att exemplet manar till efterföljd. Sådana lokalredaktörer borde tillställas i alla delar av Svenskbygden. Ett rikhaltigare nyhetsmaterial från de olika bygderna skulle föra dessa närmare varandra. Två kilometer skilja Vormsö från Nuckö! Likväl ha de flesta Vormsö-bor icke en blek aning om vad som tilldrag sig på Nuckö. Och Nucköbons kännedom om Vormsö torde oftast vara mera saga än sanning. Det är Kustbons uppgift att i någon mån bryta isoleringen Svenskbygderna emellan.

För Vormsös del har prosten Nilsson tillsvidare åtagit sig lokalredaktörskapet.

Styrelsen beslöt vidare att ingå med skivelse till Kustbons ledning och anhålla om fastställande av ett visst moderat pris på annonser om födelser, lysning, vigsel och dödsfall för att om möjligt lära Svenskbygdens folk att på detta sätt giva tillkänna, vad sig i hem och familj tilldrager.

För att stödja Kustbon och svenskhetsarbetet i övrigt beslöts till sist att tisdagen den 7 febr. kl. 6 e. m. hålla en svensk afton i Kärrslätts bönehus. På programmet står bl. a. ett föredrag av prosten Nilsson om "Sverige och dess natur". Föredraget kommer att beledsagas av vackra skioptikonbilder från Sverige.

Birkas Folkhög- och Lantmannaskola

mottar trädgårdspraktikanter i vår.

Folkhögskoleiden, som i den vuxna ungdomen vill ingjuta an-

svarskänsla och högsinnad fosterländsk anda — denna av folkhögskolans grundläggare Grundtvig formulerade grundtanke var den bärande idén även för Birkas, då denna skola förverkligades.

Folkhögskolan i dess renodlade form har i de nordiska länderna haft varma anhängare och har särskilt i dess hemland Danmark utfört storverk på folkbildningens vida fält. Men lokala förhållanden betinga ofta en modifikation eller anpassning, och vad särskilt Estland beträffar synas de förutsätta en folkbildningsanstalt, som nära ansluter sig till näringslivet och dess främsta exponent lanthushållningen.

En förskjutning i skolans program har därför efterhand ägt rum. Dels har myndigheternas inflytande gjort sig gällande, dels ha de som förestått skolan av övertygelse påskyndat utvecklingen i den riktning att lantbrukets fackämnen och dess förnämsta näringsgrenar beretts ett större utrymme i undervisnings- och arbetsprogrammet. Som bildningsanstalt förlorar skolan intet därpå, man profiterar tvärtom, ty naturvetenskaperna ha i sig ett högt bildande värde och sammanflyta på ett naturligt sätt med ett folks livsintresse. Bondens levnad förflyter ju i naturens stora verkstad. Ur denna hemtar han sin livserfarenhet och sin världsåskådning och ju grundligare han känner sitt arbetsfält dess högre når han som människa och samhällsmedlem.

Det är bondeungdomen Birkas vill påverka och fostra och för denna ligger genom nedärvda anlag kunskapsmeddelandet genom arbete och studier av naturen närmare än det humanistiska vetandet och om det sistnämnda ej får förbises i allmänbildningens intresse förmår också lantbruksstudier ingjuta den eld i människosinnet, som hänför och lyfter henne.

Men förhåller det sig så skymtar här fram en utveckling av skolprogrammet i riktning mot förlängda kurser och en grundligare utbildning i såväl lantbruk som dess grenar. I den mån nya idéer vinna insteg och insikten om att trädgårdsskötseln, fjäderfäskötseln, biskötseln o. a.

grenar böra tagas till hjälp för att göra lantbruket mer lönande bör också Birkas Lantmannas- och Folkhögskola beredvilligt söka meddela det växande släktet nödiga insikter. Särskilt framstår trädgårdsskötseln med fruktodlingen som en brännande uppgift för de många små lägenheterna i våra bygder, emedan denna gren kan ge ett betydande tillskott i inkomster, höjer känslan av hemtrevnad och bereder verksamhet åt familjens yngre medlemmar, som under arbetet i trädgården fostras för mer makt-påliggande uppgifter.

Det ekonomiska läget medger inte ännu en särskild kurs för utbildning av trädgårdsskötare eller instruktörer, vilket framstår som ett framtidsmål, men undervisning i trädgårds- och fruktodling ingår redan nu i skolprogrammet och Birkas mottar instundande vår som praktikant-elever gossar och flickor, som med intresse för denna gren förena lust och fallenhet för praktisk utbildning under fackmanaledning. När insikten om trädgårdsskötselns betydelse fördjupats och de ekonomiska förhållandena ljusnat, skall det väl erbjudas ett verksamhetsfält för utbildat eller kunnigt folk. Det är härom skolan önskar fästa allmänhetens uppmärksamhet och tillika meddela att anmälan helst genom personligt besök kan göras hos skolans föreståndare, som meddelar närmare vilkor.

Fredr. Erlund.

Från lantbrukets arbetsfält.

Höstveteodlingen är i våra kustbygder och på öarna föga uppmärksammat. Orsaken kan vara att vetet är en lerbjordsväxt, som tidigare givit svaga resultat och att vetemjöl under den ryska tiden köpts till så billigt pris att odling ej ansågs lönande av de sorter man då kände.

Ett annat är förhållandet nu. I jämförelse med råg betingar sig vite ett högre pris och sorter ha numera framodlats, som gå till på lätta jordarter. I allmänhet ställer sig odling av höstsäd ekonomiskt fördelaktigare än vårsäd, emedan den sistnämnda i högre grad än höstsäden lider av vårtorka. Men då av höstsäden vete avgjort står

framom råg, om man odlar de rätta sorterna, borde veteodlingen beredas ett större utrymme på våra odlingar.

På Birkas skollägenhet odlades senaste år tre vetesorter: näml. Thule vete, Luddvete och Sangaste vete. Skörden beräknad per hektar blev i ordning: 1.793, 2.165 och 2173 kg. Alltså en märkbar skillnad i fråga om dessa utvalda sorter. Men jämföra vi vetet med rågskörden blir denna skillnad ännu mer framträdande i ty att rågavkastningen belöpte sig till 1612 kg. per ha. Sangaste vetet, som gav bäst och jämväl ger det bästa mjölet av de tre, avkastade sålunda 561 kg. eller drygt en tredjedel mer per ha än råg. Räkna vi pris-skillnaden med komma vi till 50% högre avkastning.

En av lantmannagillenas upp-gifter må därför bli att införa odling av höstvete, som är en givande växt och ger en säljbar vara. *E—d.*

Skioptikonbilder till Vormsö.

S. O. V:s lokalavdning på Vormsö har haft glädjen att från Sverige i gåva mottoga 216 st. skioptikonbilder. Bilderna äro skänkta av A.-b. Nerlien, Stockholm, (36 st. sagobilder), Svenska Turistföreningen (80 st. svenska bilder), samt direktör Gunnar Brunius, Stockholm, (100 st. bilder från Amerika, Spanien, Balkan m. m.).

Gåvan har förmedlats av dir. Gunnar Brunius, känd svensk föreläsare och folkbildningsman.

Det är meningen, att bilderna, sedan de ordnats i serier, även skola ställas till disposition för utlåning i övriga svenskbygder.

Reval.

Svenska Odlingens Väners s y f ö r e n i n g har redan en längre tid varit i verksamhet. Under denna vinter har den regelbundet samlats alla onsdagar kl. 6,30 e. m. på Svenska skolan, Riddaregatan 3. Damer, som intressera sig för arbetet, uppmanas att flitigt besöka mötena på nämnda tid och ort. Det är ett allmännyttigt arbete, som där utföres, och på samma gång är det också en god förströelse att då och då få samlas.

Svensk fest anordnas av S. O. V. i Reval lördagen den 25 februari. Programmet blir rikhaltigt och omväxlande, bl. a. skall också ungdomsföreningen "Enighet" medverka. Där-om mera en annan gång.

Nuckö.

Söndagen den 29 jan. hade Nuckö församlings kyrkostäm-ma samlats. Frågan angående fastställandet av tiden för präst-val stod på dagordningen, ty som bekant har pastor Tannebaum avgått, men kvarstår delvis ännu. Prästval kunde emellertid icke ännu utlysas då pastor Tannebaum har inestående lön, som församlingen av brist på medel icke kunnat utbetala. De svenskpråktiga församlings-medlemmarna begära få pastor S v e n D a n e l l, och han utsågs också sedan till tj. f. pastor tills vidare. Pastor Danell, som även behärskar estniska språket, har redan dessförinnan av Inrikes-ministeriet jämväl utsetts till "registrator" för samma försam-ling, ett statsämbete som ofta är förenat med de prästerliga älligandena.

Ekonomiska problem i grannländerna.

En man, som såg människan och livet med en socialdemo-krats nivellerande glasögon utlät sig: "Det är bra litet, som skiljer den ena människan från den andra, men" — tillade han — "detta lilla är dock något mycket väsentligt." Denna partipolitiska livssyn, som emellertid med sin eftersats får ett så djupt sanningsvärde, kan sättas som måtto även på samhällena.

De nordiska staterna, som omge oss, lida alla av krisen, men möta den högst olika. Huru förhålla de sig till arbets-lösheten, tidens måhända mest segslitna fråga?

Den danska riksdagen beslutar torrlägga sankta marker, som ge 12 tusen ha jord och därmed nytt land för 6.500 människor. Kostnaderna som beräknas till 29 miljoner kr. bli därigenom räntebärande samtidigt de ge arbete åt tusenden arbetslösa.

Men den socialdemokratiska regeringen föreslår Sveriges riksdag att ta upp betydande lån för byggnads och andra impro-

duktiva arbeten och en ny be-skattning på arv som når ända upp till 40%. Budgeten med dess många kapitalkonfiskerande för-slag, som hota slå i hjäl all fö-retagsamhet och därmed driver fram det man vill häva, har väckt stark opposition på höger-håll. Det blir väl dessa partiets uppgift att bringa på rätt köl, vad den "samhällsförbättrande" de-mokratin söker snedvrida.

I Finland, där brödsäden på långt när ej täcker rikets behov, sysselsätts arbetslösa jämväl med väg- och byggnadsarbeten — företag, som minst av allt lämpa sig för kristider — i st. f. att göra millionerna räntebä-rande via nyodlingar och odling av brödsäd.

Kristiden ställer i övrigt all-mänt antagna grundsatser på huvudet. Danmark, vars produktion står högst och når i fråga om export av lantbruksproduk-ter upp inemot en milliard kronor, befinner sig f. n. i en utom-ordentligt allvarsam situation, då den största köparen England lagt nosgrimma på den väldiga livsmedelsinförseln från Dan-mark. Det har blivit ett bakslag, som genljuder inte blott i hela näringslivet utan även i stats-finanserna. Sålunda kan produk-tionen, näringslivets stöd, för-vandlas till ett hotfullt spöke. Danmark kan ej leva utan av-sättning på sina produkter. I jämförelse te sig förhållandena i Estland med sin mycket blyg-samma export som ett relativt lyckligt lottat land.

Så kan det gå. T. o. m. före-tagsamheten har sin fränsida. Den starke kan fällas, den svage-stå. I tider av motgång visar det sig att försigtigheten dock bär längst här i livet. *E—d.*

Kyrkliga meddelanden.

Svenska S:t Mikaelsskyr-kan. Svensk högmässa söndagen den 5 febr. kl. 11 f. m. Kyrkoherde B. Lund.

Nuckö S:t Katarina kyrka: Kr. 10 fm. d. 12. 2. svensk gudstjänst, pastor Tannebaum.

Rosleps kapell. Kl. 10 fm. d. 12. 2. högmässa med H. Nattvard. Pastor Lund från Reval.

OTTO JANSSONS SKOFABRIK
Jakobsdal JÖNKÖPING Telefon 23
Randsydda skodon, Mans- och Goss-skodon, Slitstarka. Goda passformer.
Efterfråga J—sons skodon. Bör finnas i alla välsorterade affärer.
Rekommenderar sina förstkl. tillverkningar av:
PROMENADSKODON, SPORT-, JAKT- och MÖ-TORKÅNGOR.

Estlandssvenskar

som önska köpa separatorer från Eskilstuna Separator A. B., sågar från Vikingssågar, jordbruksredskap från Överums Bruk, Arvika redskapsfabrik samt motorer från Jönköpings Motorfabrik, Lindås Gjuteri Formfabriks A. B. torde sätta sig i förbindelse med Generalkonsul Folke Bökman, Stockholm, Södra Kungstornet 14 tr. som ordnar kredit samt till billigaste pris, svar med referenser snarast.

Svenska Bomullslaggor
till utlandet direkt från fabriken. Inom Sverige genom handlande i branschen
Gefle Manufaktur A.-b Strömsbro.

Firma M. Månsson

Arsenalsgatan 2
Stockholm

Jönköpings stads och läns sparbank.
Stiftad 1831.
Huvudkontor i JÖNKÖPING. Avdelningskontor i Jönköping, Huskvarna, Norrahammar, Smålands Taberg.

Bland rostat kaffe intager
SVEABLANDNING

främsta platen. Partiförsäljare:
ENGWALL-HELLBERG
Aktiebolag, Gefle.

ORSA KÄTTINGFABRIK

Orsa
(Innehavare: Järnhandl. BIRGER OLSSON)
TILLVERKAR

Kätting och Flottningsmidan
även som **Specialkätting** för olika ändamål.
EXCENTERKOPPLET
All kätting provas och utföres av prima svenskt specialjärn. Infodra offert. Telefoner 9 och 194

RESEEFFEKTAFFÄREN

VÄSKAN

Kungsgatan 23
Stockholm

**BÄSTA DRIVKRAFT
FÖR FARTYG**

AV ALLA SLAG ÄR

**MARIN- J. M. JUNE-
MOTORN MUNKTELL**

A.-B. Jönköpings Motorfabrik

Tel. 197, 897. JÖNKÖPING. Telegr: Motor

Vildskinn
Räv, Utter, Mård, Hermelin Ekorre, Hare och Kanin uppköpas till allra högsta pris. Vi betala högsta priser, då skinnen huvudsakligen äro för egen fabrikation. Prislissa sändes mot porto.

FOUGSTEDTS PÄLSVARUFABRIK Malmö 4

"Fr. Magnussons Möbelfabrik, Bor"

är namnet som garanterar Eder ett *stilfullt och gediget arbete. Matsals-, herrums-, sängkammarmöbler m. m.* Förmånliga priser och betalningsvillkor. Fraktfritt Eder station. Begär offert. Åberopa annonsen.

FRIMURAREHOTELLET ESKILSTUNA MATSALAR & CAFÉ REKOMMENDERAS

Kinnaströms Väveri A.-B. Kinna
Randiga och Rutiga Bomullstygger—Bomullsfä-nell—Crepé-frotéer—Popl'n—Silkesblustyg—
—Zeyfr. —
Bolstervar — Cover Coat — Jacquardbolster—
Kadettyg — Möbелtyg.

BORLIND, BORSÉN & C:o

Telegr. adr.: "Borlinds"
GÖTRBORG,

STORA HOTELLET -LINKÖPING

Telefon: Anrop. „Stora Hotellet“
REKOMMENDERAS
1:sta Klass Matsal och Resanderum.

HERDINA LINDBERGS EFTR.

Inneh. Anna Sultan
St. Torget 3 - LINKÖPING Tel. 178
1-sta kl. Konditoriservering. Försäljning av:
Choklad, Konfekt, Bakelser och Småbröd
Beställningar emottagas

Axel Johanssons

CHARKUTERIAFFÄR TRANÅS
Rekommenderas Uppköper, Fläsk, Kalv,
Får, Ägg, Smör, Levande slaktdjur.
Telefon 173 Telefon 404

A.-B. LULEÅ BRYGGERIS

tillverkningar av
Mineralvatten o. Läskedrycker
REKOMMENDERAS

Västerås Bryggeri A.-B.

Västerås.

BARSEBÄCKS SALTSJÖBAD o.

KÄLVINGE JÄRNVÄGSHOTELL

Rekommenderas vid billutflykter
Vördsamt H. L:son Sandström.

EDSBYNS SKIDFABRIKS

NYA AKTIEBOLAG

Tillverkar: *Skidor o. Bandyklubbor.*

VÄRNAMO

STADSHOTELLET

Ledande på platsen.

CARL GRANBERGS

väl sorterade Manufaktur- & Kappaffär
rekommenderas. Obs! Ensamförs. på
platsen av WETERGRENS kappor.
Telefon 190 Skellefteå

BORÅS VÄVERIARTIEBOLAG, BORÅS

Alla slags bomullsvävnader

AKTIEBOLAGET

Gestriklands yllefabrik

JÄRBO

Sporttyger, melerade Filtar, Vadmal och
Korderoj. Goda kvaliteter och billiga priser. (2429)

Hemmets Journal

innehåller

veckans *b ä s t a* läsning

VID BESÖK I VÄXJÖ REKOMMENDERAS

Järnvägsrestauranten

VÄXJÖ sitt erkänt goda kök. Fullständig
spritservering. Förstklassig musik. På som-
maren enda platsen i staden för härlig
parkserving. God plats för bilar.

FERD. AHLSTRÖM

FLÄKSALTERI och CHARKUTERIFABRIK
Tel. 4300, 240 Norrköping Tel. 4300, 240
Kött-, Fläsk- och Charkuterivaror
i parti och minut

Sjömän!

Kapten Th. Lindström anordnar
skäpparkurser med början
den 6 februari.

Anmälningar mottagas i Hap-
sal, Nygatan 21.

Aktiebolaget

Nordiska Tapetfabriken

Arvika

Förstklassigt fabrikat Köp svenska tapeter.

SANKT PETRI LOGEN

Härnösands största och modernaste restaur-
rant Tel. 39 o. 523 MUSIK DAGLIGEN
Sommartid servering även å trädgårdsterrassen.
Gott bord. Moderata priser - Centralt läge.

HILDA MUHR & SON ÖREBRO

Charkuteriaffär

Fabrik och kontor, tel. 1179

Affär Nygatan 46, tel. 625

„ Stortorget 6, tel. 2625.

E. Pettersons

Möbleringsaffär
Etabl. 1876 GÄVLE Tel. 321 o. 1206 MÖBLER
och MATTOR.

Besök

STENBERGS KONDITORI

Tel. 13 SKELLEFTEÅ Tel. 258

Gott kaffe Goda bakelser

Beställningar mottagas.

A.-B. Ludvig Anderson, Kinna

(Kasthalls Mattfabrik)

Efterhör „KASTHALLSMATTOR“.

E. W. Just

Blekeri - Färgeri - Mersersation

Tel. 1 48 BORÅS Tel. 21 48

Den Gyllene Freden

Vid Järntorget, Stockholm

Riks 80 29

Prima PORTLAND CEMENT

från

A/B Gullhögens Bruk, Skövde.

Reserverad

annonsplats.

„Besök Borås“

HANSA

STOCKHOLM

Aktiekapital och reservfond

Kr. 6.000.000

FÖRSÄKRING

Avdelningskontor i Reval:

Jaani Tjän. 11